

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Departament Prawa Autorskiego i Filmu
Dyrektor
Katarzyna Falkowska-Gołębiewska

DPAiF-WA.050.2.2023.MS
Warszawa, 31 marca 2023 r.

Pan

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na Pana petycję z 17 marca 2023 r. przesłaną drogą elektroniczną, w której postuluje Pan nowelizację art. 123 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509) poprzez uzupełnienie treści upoważnienia o wytyczne do wydania rozporządzenia przez Ministra Sprawiedliwości, pragnę wyjaśnić, co następuje.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania tego rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Art. 92 Konstytucji nie zawiera definicji pojęcia „wytycznych”, zostało ono natomiast zdefiniowane w § 66 ust. 1 zd. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. Przepis ten stanowi, że wytyczne są wskazówkami wyznaczającymi treść rozporządzenia lub sposób ukształtowania jego treści. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że w ustawie należy zawrzeć merytoryczną treść dyrektywną, której wykonaniu przepisy rozporządzenia mają służyć, a upoważnienie powinno być na tyle szczegółowe, aby czytelny był zamiar ustawodawcy (por. wyrok TK z 7 listopada 2000 r., K 16/00).

Należy jednak mieć na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się także w kwestii braku wytycznych, który nie zawsze dyskwalifikuje przepis upoważniający (choć świadczy o jego legislacyjnej niedoskonałości), ponieważ problem istnienia wytycznych należy rozpatrywać w całym kontekście normatywnym ustawy. Jeżeli organ wykonawczy pośrednio, poprzez szczegółowe normy ustawy i ustaw z nią związanych, uzyska wytyczne do odpowiedniego zbudowania treści rozporządzenia, to pomimo braku wytycznych w przepisie upoważniającym można uznać, że upoważnienie nie narusza art. 92 ust. 1 Konstytucji (por. wyroki z: 18 marca 2003 r., K 50/01, 20 kwietnia 2004 r., K 45/02 i 12 września 2006 r., K 55/05). W doktrynie wskazuje się również na problem związany z prawidłowym formułowaniem wytycznych, które są niejako „wymuszone” przez przepis konstytucyjny, a w konsekwencji mają jedynie charakter pozorny i nie realizują jakiegokolwiek funkcji „ukierunkowującej” treść rozporządzenia (Konstytucja RP. Tom II, red. Safjan/Bosek. Komentarz do art. 87-243, Warszawa 2016).

W przypadku ww. przepisu art. 123 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych należy także mieć na względzie, że został on uchwalony i wszedł w życie pod rządami tzw. Małej Konstytucji, czyli Ustawy Konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 84, poz. 426). Obowiązujące wówczas wymagania dotyczące treści upoważnień zawartych w ustawie nie były tak szczegółowe. Przepis art. 56 ust. 3 Małej Konstytucji stanowił jedynie, że minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia i zarządzenia „w celu wykonania ustaw i na podstawie udzielonych w nich upoważnień”. Nie określał, tak jak w art. 92 ust. 1 obecnej Konstytucji, obowiązku zamieszczenia wytycznych dotyczących treści aktu podustawowego (patrz: wyrok TK z 29 października 2002 r., P 19/01).

Należy także podkreślić, że treść wydanego na podstawie cyt. art. 123 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002r. w sprawie wyznaczenia sądów rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa wynikające z prawa autorskiego i praw pokrewnych (Dz. U. Nr 180, poz. 1510, z późn. zm.), pomimo braku wytycznych, nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych ani nie nastęcza trudności w jego stosowaniu. Tym niemniej, mając na uwadze potrzebę zapewnienia spójności i zupełności systemu prawa, pragnę zapewnić, że Pana propozycja zostanie rozważona w przypadku podjęcia inicjatywy legislacyjnej obejmującej szerszą nowelizację ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870).

Z wyrazami szacunku

Dyrektor
Departamentu Prawa Autorskiego i Filmu
Katarzyna Falkowska-Gołębiewska